

Η Α.Θ.Μ. ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ Ι.Μ.ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓ.ΓΕΡΑΣΙΜΟ ΠΑΛΛΑΔΑ

Την 13^η Νοεμβρίου ε.έ., η Α.Θ.Μ., ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β', προσήλθε σε εκδήλωση τιμής και μνήμης με την ευκαιρία της επετείου των 300 χρόνων από την κοίμηση του Αγίου Προκατόχου του Γερασίμου Παλλαδά (1714-2014). Την εκδήλωση οργάνωσε η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου στο ξενοδοχείο Caravel των Αθηνών. Ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αρχιμ.Εφραίμ υπεδέχθη τον Μακαριώτατο και τον συνώδευσε στον χώρο της εκδηλώσεως, ο οποίος ήταν από νωρίς κατάμεστος. Η αίθουσα του ξενοδοχείου ήταν από νωρίς κατάμεστη από Μητροπολίτες, Επισκόπους, Κληρικούς, Υπουργούς, Βουλευτές και απλό κόσμο. Την εκδήλωση άνοιξε ο Μακαριώτατος, ο οποίος ανέφερε μεταξύ άλλων:

«Νάματα ἐξήντησας, σοφίας καὶ γνώσεως ἐκ τῆς μελέτης τῶν γραφῶν, πάτερ Γεράσιμε σοφέ· διὸ καὶ ἀνέβλυσας τὸν γλυκασμὸν διδασκαλίας τῆς πίστεως, καταγλυκαίνων πιστῶν τὴν διάνοιαν».

Μὲ ἱερὴ συγκίνηση καὶ χαρὰ ἀνεκκλήτων εὐρισκόμεθα σήμερα ἐνώπιόν σας εἰς τὴν εὐλογημένη αὐτὴ ἐκδήλωση τῆς παρουσιάσεως τοῦ πρώτου τόμου τῶν Ἀπάντων τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Παλλαδά, ἐπ' ἀφορμὴ καὶ τῆς συμπληρώσεως τριακοσίων ἐτῶν ἐκ τῆς ὀσιακῆς κοιμήσεως αὐτοῦ.

Περιποιεῖ τιμὴν ἰδιαιτέραν διὰ τὸ Δευτερόθρονον Πατριαρχεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, ἡ συντελουμένη σήμερα ἐνταῦθα ἐκδήλωση, εἰς μνήμην τοῦ ἐκ τῆς Μεγαλονήσου τῆς Κρήτης ὀρωμένου, «πολλοῦ τε ἐν σοφία καὶ μεγάλου ἐν ἀρεταῖς» ἀναδειχθέντος προκατόχου ἡμῶν, καὶ αἰτίαν δοξολογίας διότι ἀποδεικνύεται περίτρανα ἡ πρόνοια τοῦ μεγάλου θεοῦ, ὁ ὅποιος ἀναδεικνύει τοὺς ἁγίους, καὶ ὁδήγησε ἀνθρώπους εὐσεβεῖς καὶ φιλαγίους νὰ ἀσχοληθοῦν καὶ νὰ φέρουν εἰς φῶς τὰ ἐπὶ αἰῶνας εἰς ἀφάνειαν περιπεσόντα ἔργα τοῦ μεγάλου μας Πατριάρχου Γερασίμου τοῦ Παλλαδά. Προσπίσας τὰ δίκαια τοῦ τῆς οἰκουμένης «κριτηρίου», τῆς Θεοφρουρήτου Καθέδρας τῶν Ἀλεξανδρέων, εἰς καιροὺς ἀντιξόους, μετὰ παρρησίας καὶ θάρρους, μετὰ συνέσεως καὶ καρτερίας, γρηγορῶν καὶ φυλάσσωσιν ἡμέραν καὶ νύκτα τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ ποιμνὴν, ἀνεδείχθη ἄξιος διάδοχος τῶν Ἁγίων προκατόχων του Πατριαρχῶν, Ἰωακεῖμ τοῦ Πάνυ, Μελετίου τοῦ Πηγᾶ καὶ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως.

Ἐπιτρέψατέ μου ὅμως νὰ σχολιάσω ὅτι ἡ περίπτωσις τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Παλλαδά, εἶναι σύμφωνα καὶ μὲ τοὺς μεγάλους θεολόγους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, ἰδιαιτέρως σπανία. Κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς παραδόσεως τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας μας υἰοθετηθεῖσαν «ἀποδεικτικὴν» μέθοδον θεολογίας, ὑφίσταται διαφοροποίηση μεταξὺ γνώσεως καὶ σοφίας, σαφῶς προηγουμένης τῆς γνώσεως, κατὰ τὸ « ἡ πράξις ἐστὶν τῆς θεωρίας ἐπίβασις », καὶ αὐτὸ διότι ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Ἅγιος Διάδοχος ἐπίσκοπος Φωτικῆς : « ἡ μὲν γνώσις πείρα τὸν ἄνθρωπον συνάπτει τῷ θεῷ... ἡ δὲ σοφία, εἴπερ μετ' αὐτῆς ἐν φόβῳ δοθῆ τινί, σπάνιον δὲ τοῦτο, αὐτὰς τὰς ἐνεργείας φανεροῖ τῆς γνώσεως. Ἀλλὰ τὴν μὲν γνώσιν εὐχὴ φέρει καὶ πολλὴ ἡσυχία ἐν ἀμεριμνίᾳ παντελεῖ, τὴν δὲ σοφίαν ἀκενόδοξος μελέτη τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ πρῶτον ἡ χάρις τοῦ διδόντος θεοῦ » (Γνωστικὰ κεφάλαια, § 9). Καὶ σύμφωνα μὲ τὸν πρῦταν τῶν θεολόγων Ἁγίου Μάξιμον τὸν Ὁμολογητὴν, «ὁ τὸν νοῦν πάσης αἰσθητῶν φαντασίας ποιήσας καθαρὸν δέχεται σοφίαν, ὁ δὲ τὸν λόγον, τῶν ἐμφύτων παθῶν, θυμοῦ λέγω καὶ ἐπιθυμίας καταστήσας δεσπότην δέχεται γνώσιν» (θεολογικὰ κεφάλαια ε' ἐκατ. § 33).

Εἶναι λοιπὸν σπάνια ἡ περίπτωσις τοῦ Ἁγίου μας Γερασίμου τοῦ Παλλαδά, σύμφωνα μὲ τὶς γνώμες τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων Ἁγίων Πατέρων, διότι ἀνάμεσα στοὺς θορύβους, τὶς πολυποίκιλες μέριμνες τοῦ Παλαιφάτου Πατριαρχείου μας, τὶς δυσχερέστατες ἱστορικὲς συνθήκες, τὶς ἀπὸ εὐεργετηθέντας ἀχαριστίες καὶ συκοφαντίες, κατόρθωσε νὰ διατηρήσει τὴν φλόγα τῆς θείας ἀγάπης ἄσβεστον εἰς τὴν ἀγαθὴν καὶ ἀγαπῶσαν καρδίαν του, νὰ ἐλκύσει τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ νὰ στεφθεῖ τελικὰ ἡ σεβασμία

κεφαλή του, μαζί με την Πατριαρχικήν τιάρα, καὶ με τὴν ἄνωθεν καταβαίνουσαν σοφίαν, ὥστε ἡ πλουσία καὶ σπανία μὲν μορφωσις ποὺ ἀπέκτησε κατὰ, τὶς εἰς διαφόρους τόπους σπουδῆς του, νὰ γίνῃ ὄχημα τῆς πνευματικῆς ἐμπειρίας του, ποὺ ἀπὸ τὴν τήρηση τῶν θεῶν ἐντολῶν, ὅπως εἶπαμε, ἀπέκτησε. Ἔτσι, ὁ Ἅγιός μας «ἔπαθε τὰ θεῖα», ὅπως λέμε, δὲν τὰ ἔμαθε διὰ ψιλλῆς γνώσεως, διότι κατὰ τὸν πρὶν μνημονευθέντα Ἅγιον Διάδοχον Φωτικῆς: «οὐδὲν πτωχότερον διανοίας ἐκτὸς θεοῦ, φιλοσοφούσης τὰ τοῦ θεοῦ» (Γνωστ. κεφ. § 7). Καὶ ἔτσι ἐξηγεῖται ὁ χεῖμαρος τῆς σκέψεώς του στὶς θαυμαστὰς ὁμιλίαις του, ὅπου τὰ χωρία τῆς Καινῆς καὶ Παλαιᾶς Διαθήκης διαδέχονται τὸ ἓνα τὸ ἄλλο ἀσταμάτητα, ἐρμηνευόμενα ἀλληγορικῶς καὶ πρωτοτύπως καὶ πάντοτε ἀποσκοποῦντα, ὅπως πολὺ εὐστοχα σχολιάζει ἡ διακεκριμένη ἐρευνήτρια κ. Ἑλένη Χατζόγλου, εἰς τὴν ἀγιαστικὴν μεταμόρφωση τῶν ἀνθρώπων μέσα στὴν Ἐκκλησία, τὴν συμμόρφωση με τὶς εὐαγγελικὰς ἐντολὰς, ὁδηγώντας στὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ, ποὺ γιὰ τὸν χριστιανὸ εἶναι ἡ θέωση.

Εἶναι ὡσαύτως σπανία ἡ περίπτωση τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Παλλαδᾶ καὶ δι' ἓνα ἀκόμη λόγον. Καὶ αὐτὸς εἶναι, ἡ παραίτησις του ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ Πατριαρχικὰ του καθήκοντα, κὶ αὐτὸ ὄχι ἀπὸ φυγοπονία, οὔτε ἀπὸ δειλία, ἀλλὰ ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει στὴν αὐτοχειρόγραφο πρᾶξη παραίτησέος του, ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν ζωὴ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς κατὰ θεὸν φιλοσοφίας. Συνέτρεχαν ἄλλωστε καὶ λόγοι ὑγείας, λόγῳ καὶ τῆς ἡλικίας του, τοὺς ὁποίους κατονομάζει. Ἔτσι ὁ πνευματοφόρος Ἅγιος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Γεράσιμος ὁ Παλλαδᾶς ἐτελειώθη ἀσκητικῶς πρὸ τριῶν αἰῶνων ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἁγιώνυμον Ὑρος Μεγίστη τοῦ Βατοπεδίου Μονῆ, ἡ ὁποία κατέχει μεταξὺ τῶν πολυτίμων θησαυρισμάτων τῆς καὶ τὴν περιπόθητη τιμίαν κάραν του, χάριν καὶ εὐωδίαν ἀναπέμπουσα τοῖς εὐλαβῶς προσερχομένοις. Κατέλιπεν δὲ σὲ ὄλους μας τὸ ἅγιον παράδειγμά του, πρὸς τὴν τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία καυχᾶται ἐν Κυρίῳ διὰ τὸν Πατριάρχην καὶ Ποιμένα τῆς, καὶ εἰς τὴν Καθόλου Ἐκκλησίαν τὸν πλοῦτον τῶν θεοπνεύστων λογίων του, τὰ ὁποία θεῖα συνάρσει ἔρχονται εἰς τὸ φῶς.

Εἰς ὄλους λοιπὸν τοὺς ἀναλαβόντας τὴν εὐλογημένην καὶ πεπνυμένην πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀπάντων τοῦ ἔργου τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Παλλαδᾶ, Πάπα καὶ Πατριάρχου τῆς Μεγάλης Πόλεως Ἀλεξανδρείας, ἀπονέμεμεν ὀλοθύμως τὴν ἡμετέραν Πατριαρχικὴν εὐαρέσκειαν καὶ εὐλογίαν, εἰς τὴν Μεγίστην Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου καὶ τὸν Καθηγούμενον αὐτῆς Ἀρχιμανδρίτην Ἐφραίμ, ὡς ἐπίσης εἰς τὸν Σύλλογον Ὠφελίμου Βιβλίου, τὸν πρόεδρόν τῆς κ. Μανάφην καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτοῦ, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὴν ἐλλογιμοτάτην ἐξαίρετον ἐρευνήτριαν καὶ ἐπιστήμονα κ. Ἑλένη Χατζόγλου-Μπαλτᾶ, κυρίαν ὑπεύθυνον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀφανεῖς συνεργάτας αὐτῶν.

Εὐχόμεθα με τὴν χάριν τοῦ δωρεοδότου Κυρίου μας καὶ τὶς δραστικὰς εὐχὰς τοῦ Ἁγίου μας Πατριάρχου Γερασίμου, σύντομα νὰ χαροῦμε τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔργου του, πρὸς ὠφέλεια καὶ πνευματικὴν ἐπίρρωση πάντων ἡμῶν. Προσεπευχόμεθα ἔτι, ὅπως ἅπαντες τύχωμεν τῆς πρεσβείας τοῦ τῆς Κρήτης τερπνοῦ βλαστήματος, τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας ἀπανθίσματος, τοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας θεοσόφου ὑποφύτου, τοῦ ἱερωτάτου σκεύους τῆς ἐπιπνοίας τοῦ Πνεύματος, τοῦ δίκην φιλέργου μελίσης περιίπταθέντος τὰ ἄνθη τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας, τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἁγίου Γερασίμου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τοῦ Παλλαδᾶ.

Πάτερ Ἄγιε, δεξάμενος τὰς θεῖας ἐλλάμψεις ἐντελῶς, δὸς καὶ ἡμῖν ἅπασιν τοῖς ἀγαπῶσι τὰ σὰ ἔνθεα προτερήματα, ὅπως ἀντεχομένους τοῦ χριστιανικοῦ ἀρότρου ἐργάζεσθαι ἀόκνως ἐν τῷ νοητῷ τῆς πίστεως ἀγρῷ. Ἀμήν!

Στὴ συνέχεια γιὰ τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Παλλαδᾶ, μίλησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος, ὁ Καθηγούμενος Ἀρχιμ. Εφραίμ, ἡ ἐπιμελήτρια του τόμου κα Ἑλένη Χατζόγλου καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Μανάφης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρος του Συλλόγου Ὠφελίμων Βιβλίων. Καταληκτικῶς προβλήθηκε ἐνημερωτικὸ ντοκυμανταίρ γιὰ τὴν ἐποχὴ, τὸ πρόσωπο καὶ τὴ δρᾶση τοῦ Ἁγίου με τίτλο: «Στὰ μονοπάτια τῆς αγιότητος – Ἅγιος

Γεράσιμος Παλλαδάς».

Φώτο: romfea.gr